

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

z dnia 28 lipca 2026 r.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737) zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2.1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) występowanie siedlisk: 2120 Nadmorskie wydmy białe *Elymo-Ammophiletum*, 2130 Nadmorskie wydmy szare *Helichryso-Jasionetum litoralis*, 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich;
- 2) występowanie gatunków rzadkich i chronionych;
- 3) występowanie gatunków bezkręgowców szczególnej troski (cenne przyrodniczo): zmiaraczek plażowy *Talitrus saltator*, knieżyca brzożówka *Elasmucha fieberi*, *Ischnodemus sabuleti*, błękitka siwoszek *Oedipoda caerulea*, *Aegialia arenaria*, zagwoździak złocistozielony *Callidium aeneum*, nakwiatek rudawek *Anthicus antherinus*, próchniczak czarniawy *Ocypus olens*, *Eucinetus haemorrhoidalis*, trzmiel kamiennik *Bombus lapidarius*;
- 4) naturalne dynamiczne procesy kształtujące wydmy nadmorskie;
- 5) położenie rezerwatu częściowo w zwartym kompleksie leśnym oraz w pasie technicznym wybrzeża, a także bezpośrednie sąsiedztwo wybrzeża Morza Bałtyckiego od strony północnej;
- 6) przyleganie od strony południowej do kompleksu leśnego pozostającego w administracji Urzędu Morskiego w Szczecinie, sąsiadującego z lasami zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gościno;
- 7) własność Skarbu Państwa oraz zróżnicowane kompetencje organów i jednostek administrujących obszarem rezerwatu i terenami przyległymi;
- 8) położenie rezerwatu w obrębie obszarów Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017, Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4 Określenie działań ochronnych w rezerwacie z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 6. Wprowadza się następujące wskazania wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planów ogólnych gminy Kołobrzeg, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy Kołobrzeg, planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

- 1) w planach należy uwzględnić aktualny przebieg granicy rezerwatu;

2) na terenie rezerwatu należy utrzymać całość obszaru w formie terenu wyłączanego z możliwości wprowadzenia zmian w sposobie jego użytkowania i zagospodarowania.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Szczecinie

Sylwia Jurzyk - Nordlów
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków dla rezerwatu.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Sukcesja drzew i krzewów na obszarze wydmy szarych prowadząca do zaniku charakterystycznych gatunków roślin i zaniku siedliska.	Stopniowa eliminacja nasadzeń i usuwanie nalotu drzew i krzewów w celu spontanicznej regeneracji roślinności.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
2.	Antropopresja i związane z nią zaśmiecanie obiektu i niszczenie siedlisk oraz chronionych gatunków.	Utrzymanie sprawności technicznej ogrodzenia i oznakowania rezerwatu oraz usuwanie zaśmieci. Redukcja liczby przejść na plażę poprzez skuteczne zarządzanie ruchem turystycznym (ogrodzenia, znaki i mapa informująca o dostępnych przejściach). Systematyczne kontrole służb ochrony przyrody przez zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie. Przebieg szlaków określony został w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczania szlaków w rezerwacie przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
3.	Rozprzestrzenianie się ekspansywnych gatunków wierzb (wierzba wawrzynkowa <i>Salix daphnoides</i> i ostrolistna <i>Salix acutifolia</i>) używanych dawniej do utrwalania wydmy.	Obserwacja płatów ekspansywnych gatunków wierzb i ich eliminacja w przypadku kolonizacji nowych terenów.
4.	Erozja eoliczna spowalniająca kolonizację roślinności charakterystycznej dla siedlisk.	Ochrona bierna, obserwacja naturalnych przemian siedlisk.
5.	Rozprzestrzenianie się gatunku inwazyjnego róży pomarszczonej <i>Rosa rugosa</i> na siedlisku 2120 nadmorskie wydmy białe oraz 2130 nadmorskie wydmy szare.	Monitoring populacji róży pomarszczonej oraz jej eliminacja w przypadku stwierdzenia obecności gatunku poprzez wycinanie, wrywanie lub wykopywanie wraz z systemem korzeniowym oraz usuwanie powstałej biomasy poza obszar rezerwatu. Dopuszcza się punktowe stosowanie środka ochrony roślin metodą smarowania ręcznego odrośli.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
6.	Erozja brzegu morskiego i abrazja wydmy.	Dopuszczenie działań związanych z ochroną brzegu morskiego, przy zastosowaniu rozwiązań minimalizujących negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu, siedliska przyrodnicze i gatunki chronione.

w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem”

Działania ochronne z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań

Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
Monitoring i eliminacja nalotu drzew i krzewów.	Monitoring i stopniowa eliminacja nasadzeń i usuwanie nalotu drzew i krzewów w celu spontanicznej regeneracji roślinności na siedliskach 2120 nadmorskie wydmy białe oraz 2130 nadmorskie wydmy szare.	Linia brzegowa między Grzybowem a Dźwirzynem.
Monitoring i eliminacja gatunku inwazyjnego róży pomarszczonej.	Monitoring populacji róży pomarszczonej oraz jej eliminacja w przypadku stwierdzenia obecności gatunku poprzez wycinanie, wrywanie, wykopywanie oraz usuwanie powstałej biomasy poza obszar rezerwatu. Dopuszcza się punktowe stosowanie środka ochrony roślin metodą smarowania ręcznego odrośli	Siedliska: 2120 nadmorskie wydmy białe oraz 2130 nadmorskie wydmy szare.
Utrzymanie sprawności technicznej oznakowania rezerwatu.	Konserwacja oraz ewentualna wymiana oznakowania rezerwatu, realizowana w terminach wynikających z bieżących potrzeb, obejmująca w szczególności utrzymanie oznakowania wskazującego odległość i kierunek legalnych zejść na plażę, zlokalizowanych przy szlakach przebiegających w sąsiedztwie rezerwatu (na terenie rezerwatu zlokalizowane są tablice edukacyjne, pełniące funkcje informacyjne oraz edukacyjne w zakresie ochrony przyrody).	Cały obszar rezerwatu.
Utrzymanie sprawności technicznej ogrodzenia wydm siatką leśną.	Naprawa uszkodzeń w grodzeniach (ilość mb siatki leśnej zależna od potrzeb). Kontrola ich stanu technicznego według potrzeb, termin: styczeń-luty oraz wrzesień-grudzień. rozgrodzenie powierzchni połączone z usunięciem materiału ogrodzeniowego poza obszar rezerwatu w terminie zależnym od potrzeb.	Cały obszar rezerwatu.
Usuwanie zaśmieceń.	Okresowe (częstotliwość i termin zależny od potrzeb) sprzątanie terenu rezerwatu z zalegających odpadów.	Cały obszar rezerwatu.
Likwidacja nielegalnych ścieżek.	Umożliwienie spontanicznej regeneracji roślinności w miejscach wydeptanych ścieżek poprzez ułożenie kołków i tyczek sosnowych na wysokości ok. 30 cm od powierzchni gruntu. Zabieg wykonać na fragmentach ścieżek tak, by skutecznie utrudnić nielegalną penetrację rezerwatu. Miejsca zabiegów oznakować tabliczką informującą o regeneracji roślinności w nielegalnie wydeptanych miejscach.	Cały obszar rezerwatu w granicach siedliska 2180.
Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz występujących w ich obrębie rzadkich i chronionych gatunków	Monitoring siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rezerwacie oraz na obszarze Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017: 2120 Nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo-Ammophiletum</i>), 2130 Nadmorskie wydmy szare, 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich. W oparciu o metodykę zawartą w podręcznikach metodycznych GIOŚ, prowadzić monitoring co 3-5 lat.	Na stanowiskach o współrzędnych: – dla siedliska 2120: • X 268787.7951, Y 705982.6984 • X 268878.2608, Y 705980.3966 • X 268941.2357, Y 705977.7867

roślin.		– dla siedliska 2130: • X 269031.0057, Y 705948.7878 • X 268900.8726, Y 705955.6792 • X 268766.5093, Y 705963.4623 – dla siedliska 2180: • X 269435.3234, Y 705865.1714 • X 269334.7260, Y 705869.8334 • X 269230.0620, Y 705879.9183
---------	--	--

Uzasadnienie

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie ustanawia dla rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” plan ochrony, sporządzany zgodnie z art. 18 i 20 tej ustawy. Projekt planu sporządza się uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 poz. 794). Plan ochrony rezerwatu sporządza się na okres 20 lat. Plany ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000, powinny uwzględniać zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ustawy o ochronie przyrody, albo zakres planu ochrony dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 29 tej ustawy. Rezerwat przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” zlokalizowany jest w obrębie obszarów Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017, Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Jednakże, z uwagi na obowiązywanie planów zadań ochronnych dla wskazanych obszarów Natura 2000, plan ochrony rezerwatu nie określa zakresu planu zadań ochronnych.

Dla obszaru Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 1657.). Natomiast dla obszaru Natura 2000: Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r. poz. 1926; zm.: z 2017 r. poz. 2741.).

Rezerwat przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” funkcjonuje na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r. poz. 2734). Rezerwat posiada powierzchnię 14,20 ha, położony jest w gminie Kołobrzeg, w powiecie kołobrzeskim, na terenie województwa zachodniopomorskiego. Rezerwat w całości położony jest na gruntach Skarbu Państwa, w zarządzie Urzędu Morskiego w Szczecinie. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin.

Dokumentacją wyjściową dla opracowania przedmiotowego projektu zarządzenia było opracowanie pt. „Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” (Klub przyrodników, Owczary 2024). W ramach prac nad planem ochrony przeprowadzono analizę zagrożeń rezerwatu, zarówno w odniesieniu do całości przyrody, jak i poszczególnych jej składników, biorąc pod uwagę ich wpływ na naturalne procesy przyrodnicze, ekosystemy, siedliska oraz populacje roślin, zwierząt lub grzybów, różnorodność ekosystemową i krajobrazową, przyrodę nieożywioną oraz krajobraz. W granicach rezerwatu przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” występują wyłącznie ekosystemy lądowe: nadmorskie wydmy oraz leśne.

Siedliska przyrodnicze występujące na terenie rezerwatu, ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będącymi przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713), charakteryzują się stosunkowo wysokim stopniem naturalności, są to m.in. nadmorskie wydmy białe *Elymo-Ammophiletum* 2120, nadmorskie wydmy szare *Helichryso-Jasionetum litoralis* 2130 oraz lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich 2180.

Rezerwat „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” reprezentowany jest przez ekosystem lądowy o charakterze leśnym i nieleśnym. Przeważają tam lasy na wydmach nadmorskich pokrywające ok. 60% powierzchni rezerwatu. Roślinność będąca częścią ekosystemów rezerwatu jest słabo zróżnicowana i charakteryzowana przez trzy typy zbiorowisk: zespół wydmuchrzycy i piaszownicy zwyczajnej *Elymo-Ammophiletum*, murawa psammofilna z kocankami i jasińcem piaszkowym *Helichryso-Jasionetum litoralis* i nadmorski bór bażynowy *Empetro nigri-Pinetum*.

Ubogie gatunkowo zbiorowisko budowane przez piaszownicę zwyczajną *Ammophila arenaria* i wydmuchrzycę piaszkową *Elymus arenarius*, stanowi kolejny etap w ciągu sukcesyjnym po inicjalnej wydmi białej i podlega ciągłym wpływom wiatrów morskich stwarzających niestabilne warunki dla rozwoju roślinności.

Zespół z kocankami i jasińcem jest niską i zwartą murawą różnicującą się na dwa podzespoły – typowy i chrobotkowy. Podzespół chrobotkowy charakteryzuje bujnie rozwinięta warstwa porostowo-mszysta i mniejszy udział gatunków zielnych. W rezerwacie spotykane są obie postacie zespołu i posiadają one w miarę stabilne warunki do rozwoju niż na wydmi białej, ale w dalszym ciągu zależne są od działalności morza.

Bór bażynowy jest zbiorowiskiem specyficznym dla Bałtyku, występującym w wąskim pasie od brzegu morskiego w odległości kilkuset metrów do 1-3 km. Rośnie on na specyficznym piaszczystym podłożu i jest kolejnym stadiem sukcesyjnym po wydmach szarych. W rezerwacie przyrody stanowi trzeci z kolei pas roślinności w szeregu zonacyjnym siedlisk nadmorskich.

Flora rezerwatu liczy 15 gatunków prawnie chronionych, w tym dwa gatunki objęte są ochroną ścisłą (tączęta jednostronna *Goodyera repens*, jarzab szwedzki *Sorbus intermedia*), a 13 gatunków objętych jest ochroną, stanowią one ok. 24% flory badanego obszaru. Najliczniej notowanymi gatunkami chronionymi są mchy, tj.: rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium* oraz dwa gatunki roślin wyższych – tączęta jednostronna *Goodyera repens* i kocanki piaszowe *Helichrysum arenarium*.

Wartość przyrodniczą flory rezerwatu podnosi sześć gatunków roślin znajdujących się na czerwonych listach w Polsce i/lub Pomorzu Zachodnim. Za najcenniejsze, uznane za zagrożone w Polsce, w rezerwacie występują – tączęta jednostronna *Goodyera* oraz jarzab szwedzki *Sorbus intermedia*. Trzy taksony zaliczane są jako bliskie zagrożeniu lub najmniejszej wagi: buławniczka zwyczajna *Cephaloziella divaricata*, widłak goździsty *Lycopodium clavatum*, gruszyca jednokwiatowa *Moneses uniflora* (także gatunek zagrożony na Pomorzu Zachodnim). Jeden z gatunków, tj. bażyna czarna *Empetrum nigrum* znajduje się na czerwonej liście Pomorza Zachodniego w kategorii gatunków rzadkich. Większość z w/w gatunków charakteryzuje się małymi zasobami w rezerwacie. Tylko bażyna czarna *Empetrum nigrum* i tączęta jednostronna *Goodyera repens* są liczniejsze i są częściej obserwowane.

W wyniku prowadzonych prac terenowych nie stwierdzono potencjalnych zagrożeń zewnętrznych.

Najistotniejszym zagrożeniem jakie zidentyfikowano w rezerwacie jest antropopresja oraz związane z nią zaśmiecanie obiektu i niszczenie siedlisk oraz chronionych gatunków. Przebieg szlaków określony został w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczania szlaków w rezerwacie przyrody „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem”. W związku z powyższym zaplanowano, m.in. następujące działania: utrzymanie sprawności technicznej oznakowania rezerwatu, utrzymanie sprawności technicznej ogrodzenia wydm siatką leśną, usuwanie zaśmieci, oznakowanie legalnych zejść na plażę, redukcja liczby legalnych zejść na plażę, likwidacja nielegalnych ścieżek, monitoring siedlisk przyrodniczych oraz występujących w ich obrębie rzadkich i chronionych gatunków roślin.

Do zagrożeń rezerwatu należy również zaliczyć sukcesję drzew i krzewów na obszarze wydm szarych prowadząca do zaniku charakterystycznych gatunków roślin i zaniku siedliska, rozprzestrzenianie się ekspansywnych gatunków wierzby (wierzba wawrzynkowa i ostrolistna) używanych dawniej do utrwalania wydm oraz erozję eoliczną spowalniająca kolonizację roślinności charakterystycznej dla siedlisk.

Większości zidentyfikowanych zagrożeń nie można całkowicie wyeliminować, jednak możliwe jest ich ograniczanie poprzez systematyczny monitoring oraz podejmowanie adekwatnych działań ochronnych. Kluczowe znaczenie ma stała obserwacja naturalnych przemian siedlisk oraz szybkie reagowanie w przypadku pojawiania się procesów niekorzystnych, w szczególności kolonizacji przez gatunki ekspansywne.

W latach 2020–2023 na obszarze prowadzono działania związane ze zwalczaniem róży pomarszczonej, które przyczyniły się do ograniczenia jej rozprzestrzeniania się, jednak ze względu na wysoką zdolność regeneracyjną gatunku konieczne jest kontynuowanie monitoringu i działań interwencyjnych. Dlatego też istotnym elementem ochrony jest monitoring i eliminacja tego gatunku inwazyjnego. W ramach działań należy prowadzić regularną kontrolę pojawu róży pomarszczonej, a w przypadku jej odrostów – podejmować zwalczanie poprzez wycinanie egzemplarzy połączone z wrywaniem lub wykopywaniem wraz z usunięciem powstałej biomasy poza obszar rezerwatu przyrody. Dopuszcza się także punktowe zastosowanie środka ochrony roślin (metoda smarowania ręcznego) na odroślach róży pomarszczonej jako uzupełniającą metodę eliminacji.

W odniesieniu do siedlisk 2120 nadmorskie wydmy białe oraz 2130 nadmorskie wydmy szare, konieczne jest prowadzenie monitoringu oraz stopniowa eliminacja nalotu drzew i krzewów, w tym również wcześniejszych nasadzeń. Działania te obejmują usuwanie młodych osobników drzew i krzewów w celu zahamowania sukcesji wtórnej i umożliwienia spontanicznej regeneracji właściwej roślinności wydmowej.

W rezerwacie nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych do celów edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych, sportowych oraz amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Do celów naukowych cały obszar rezerwatu może być udostępniony wyłącznie na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu. Nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie. Nie wyznacza się również obszarów, w których można polować oraz miejsc wprowadzania psów ze względu na możliwość płoszenia i niepokojenia zwierząt.

Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, działający we współpracy z zarządcą gruntów, tj. Urzędem Morskim w Szczecinie, oraz innymi podmiotami realizującymi działania zgodnie z obowiązującymi przepisami i w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad rezerwatem.

Środki finansowe za realizację działań ochronnych można pozyskać z funduszy wspierających ochronę przyrody, w związku z czym wysokość dofinansowania będzie decydować o zakresie i terminie realizacji zaplanowanych działań. Zatwierdzony plan ochrony będzie stanowił podstawę merytoryczną i formalną do aplikowania o środki finansowe do funduszy wspierających czynną ochronę przyrody.

Projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dnia 4 marca 2026 r. Zostały zgłoszone następujące uwagi:

1. *W § 2.2. w przyrodniczych i społecznych uwarunkowaniach realizacji celu należy rozważyć dodanie punktu 8) położenie rezerwatu w obrębie obszarów Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017, Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010 oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski.*

Uwagę uwzględniono poprzez dodanie punktu 8) w przyrodniczych uwarunkowaniach realizacji celu.

2. *W § 2.2.1) należy usunąć fragment zdania: „wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej”.*

Uwagę uwzględniono poprzez usunięcie ww. fragmentu zdania.

3. *Należy dokonać korekty tytułów załączników. Poprawny zapis to: Załącznik nr x do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia ... 2026 r. w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”.*

Uwagę uwzględniono poprzez dokonanie korekty tytułów załączników.

4. *Należy wskazać w sposobie eliminacji zagrożenia związanego z antropopresją w załączniku nr 1 oraz w uzasadnieniu, że przebieg szlaków określony został w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia szlaków w rezerwacie przyrody "Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem".*

Uwagę uwzględniono poprzez dodanie ww. fragmentu w sposobie eliminacji zagrożenia związanego z antropopresją oraz w uzasadnieniu.

5. *W uzasadnieniu brakuje informacji, na jakiej podstawie plan ochrony nie ma zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 oraz Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010.*

Uwagę uwzględniono. Uzupełniono uzasadnienie o wyjaśnienie przyczyn niewskazania zakresu planu zadań ochronnych w planie ochrony rezerwatu oraz dodano informację o obowiązujących planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 oraz Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010.

6. *Wśród działań w zał. nr 2 wskazano monitoring siedlisk przyrodniczych oraz występujących w ich obrębie rzadkich i chronionych. gatunków roślin, z podaniem punktów współrzędnych każdego z nich. Należy przypisać lokalizację monitoringu danemu siedlisku.*

Uwagę uwzględniono przypisując do poszczególnych siedlisk odpowiednie punkty współrzędnych.

7. *Należy rozważyć przygotowanie nowej mapy w zał. 3, ponieważ ta w projekcie jest nieczytelna. Zawarte na niej informacje przedstawione zostały w zbyt małej skali. Należy też zrezygnować z oznaczania na mapie tych działań, które zostały precyzyjnie określone w zał. nr 2 lub obejmują cały rezerwat.*
8. *W zał. nr 2 wskazano, że monitoring siedlisk przyrodniczych jest w konkretnych lokalizacjach punktowych, natomiast na mapie w zał. nr 3 działanie jest oznaczone transektem i dodatkowo poligonem. Należy z tego zrezygnować.*
9. *W zarządzeniu zaplanowano montaż 10 tabliczek informujących o legalnych zejściach na plażę, jednakże należy zwrócić uwagę na lokalizację wskazaną w załączniku nr 3. Proszę o weryfikację poprawności:*
 - a) *na mapie jest 9 punktów, którymi zaznaczono lokalizację montażu tabliczek, zamiast 10 wskazanych w zał. nr 2;*
 - b) *część z nich położona jest poza granicami rezerwatu;*
 - c) *jedna z tabliczek ma zostać ustawiona w miejscu likwidowanego przejścia;*
 - d) *żadna z tych tabliczek nie jest zaplanowana od strony plaży.*

Uwag zawartych w punktach 7–9 nie uwzględniono, uznając je za bezprzedmiotowe w związku z rezygnacją z mapy. Działania ochronne wskazane w załączniku nr 2 realizowane są na obszarze całego rezerwatu przyrody, co czyni ich szczegółową lokalizację na mapie niezasadną. Jednocześnie wskazuje się, że pod koniec 2023 r. zrealizowano zadanie pn. „Oznakowanie rezerwatów przyrody i stref ostoji lub stanowisk gatunków chronionych zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego”, sfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. W ramach przedmiotowego zadania wykonano i zamontowano tablice edukacyjne, pełniące funkcje informacyjne oraz edukacyjne w zakresie ochrony przyrody, a także oznakowanie wskazujące legalne zejścia na plażę.

Zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody sporządzający projekt planu ochrony zapewnił udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) poprzez wydanie:

- 1) obwieszczenia RDOŚ w Szczecinie z dnia 15 września 2023 r., znak: WOPN.6202.18.2023.MKP o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony - podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, wydruk w prasie o zasięgu regionalnym (Kurier Szczeciński z dnia 15 września 2023 r.), wywieszenie na tablicy ogłoszeń regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od dnia 15 września 2023 r. do dnia 15 listopada 2023 r. oraz przesłanie obwieszczenia do właściwych miejscowo: Nadleśnictwa Gościno, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Urzędu Gminy Kołobrzeg, Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu, Urzędu Morskiego w Szczecinie oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres ponad 21 dni. Odnosnie zamierzenia nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.
- 2) obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 kwietnia 2026 r. w sprawie możliwości zapoznania się z projektem planu ochrony oraz możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag – podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, wydruk w prasie o zasięgu krajowym (Gazeta Wyborcza z dnia 17 kwietnia 2026 r.), wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od dnia 17 kwietnia 2026 r. do dnia 18 maja 2026 r. oraz przesłanie do właściwych miejscowo: Nadleśnictwa Gościno, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, Urzędu Gminy Kołobrzeg, Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu, Urzędu Morskiego w Szczecinie oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń przez okres ponad 21 dni.

W trakcie konsultacji wniesiono następujące uwagi i wnioski przez Urząd Morski w Szczecinie (pismo z dnia 23 kwietnia 2026 r., znak: WŚ.5210.2.26.AZ (4)). Uwagi rozpatrzone w następujący sposób:

Lp.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia
1.	Urząd Morski w Szczecinie	W uzasadnieniu do projektu planu ochrony wskazano, że podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych w rezerwacie jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu i ze wsparciem zarządcy gruntów, tj. Urzędu Morskiego w Szczecinie. Z uwagi na lokalizację rezerwatu w pasie technicznym brzegu morskiego, zgodnie przepisami ww. ustawy, wszelkie prowadzone działania na tym obszarze wymagają uzgodnienia z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Szczecinie. Na chwilę obecną nie ma takiego porozumienia, zatem do rozważenia pozostaje możliwość wprowadzenia stosownych zapisów w projekcie planu ochrony umożliwiających również Urzędowi Morskiemu w Szczecinie prowadzenia działań ochronnych w rezerwacie (za zgodą organu nadzorującego) i ubiegania się bezpośrednio na ten	<i>Uwagę uwzględniono częściowo. Doprecyzowano zapisy uzasadnienia projektu planu ochrony w zakresie możliwości współrealizacji działań ochronnych przez Urząd Morski w Szczecinie oraz pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację działań ochronnych.</i>

		cel o środki finansowe, np. pochodzące ze źródeł zewnętrznych. Jest to szczególnie ważne z uwagi na potrzebę prowadzenia bieżących, często nieplanowanych działań w rezerwacie, np. naprawę ogrodzeń, czy uzupełnienie zniszczonych tablic - w wyniku oddziaływania fal morskich lub antropopresji, a także na realizację ustawowych działań związanych z usuwaniem inwazyjnych gatunków obcych w pasie technicznym brzegu morskiego.	
2.	Urząd Morski w Szczecinie	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin. Należy mieć zatem na uwadze fakt położenia rezerwatu w obszarze bezpośredniego oddziaływania morza, co skutkuje negatywnym wpływem tego zjawiska na cele ochrony rezerwatu i zachowanie trwałości jego walorów przyrodniczych. Dlatego też, plan ochrony powinien uwzględniać i dopuszczać możliwość realizacji przez tut. Urząd w sąsiedztwie rezerwatu ewentualnych działań związanych z ochroną brzegów morskich, mających na celu zabezpieczenie brzegu morskiego przed zjawiskami erozji brzegowej powstałej w wyniku działalności morza.	<i>Uwagę uwzględniono częściowo poprzez wprowadzenie zapisów dopuszczających możliwość realizacji działań związanych z ochroną brzegu morskiego, pod warunkiem zachowania celów ochrony rezerwatu oraz minimalizacji negatywnego oddziaływania na siedliska wydmy i chronione gatunki roślin.</i>
3.	Urząd Morski w Szczecinie	Dodatkowo wskazuję, że z uwagi na postępujący „ruch” wydmy, obecnie istnieją miejsca gdzie ogrodzenie od strony północnej rezerwatu zostało zniszczone przez morze oraz miejsca gdzie to ogrodzenie zostało zasypane przez piasek i nie spełnia już swojej roli. Pozostawienie zatem ogrodzenia w tej formie już powoduje zwiększoną penetrację terenu, w szczególności wydmy białej/szarej, przez turystów w sezonie letnim i niszczenie teren rezerwatu.	<i>Uwagi nie uwzględniono. W projekcie planu ochrony dla rezerwatu przyrody zarówno w części dotyczącej zagrożeń jak i działań ochronnych uwzględniono już działania służące ograniczaniu presji turystycznej, w tym utrzymanie i dostosowywanie ogrodzeń do zmian zachodzących w obrębie wydmy. Zakres tych działań został ujęty w projekcie planu ochrony poddanego konsultacjom społecznym.</i>

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, pismem z dnia 17 kwietnia 2026 r., znak: WNR.6202.6.2026.RM.3 przekazano do zaopiniowania projekt zarządzenia Radzie Gminy Kołobrzeg. Rada Gminy Kołobrzeg nie zajęła stanowiska w przedmiotowej sprawie w terminie 30 dni, więc w myśl art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 z późn. zm.), rozstrzygnięcie uznane zostało za przyjęte w brzmieniu przedłożonym.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) został uzgodniony poprzez Wojewodę Zachodniopomorskiego pismem znak: P-1.0522.26.2026.KD z dnia 24 lipca 2026 r.